

NINA
POLAK

gebrek is een
groot woord

Voor mijn moeder en mijn vader

Jezus, hij is het, Juda. Ik zie hem door het glas van de draaideuren bij de hotelreceptie staan. Het kan maar één kind zijn, die kromme rug, die bleke snuit, die groteske onderlip. Hoelang is het geleden? Een jaar of zeven. Zeventien zal hij zijn, zoiets. Hij is mager, mijn god, wat is die jongen dun. Wat doet hij in hemelsnaam in Cannes? Hij ziet eruit als een haring op het droge. Hotel Martinez, niet slecht. Als ze maar niet... Ja hoor, natuurlijk, Nico is erbij.

Juda's vader, Nicolà Zeno zelf. Zo grijs als een pissebed. Nog steeds geen buikje, dat is knap. Maar als Nico er is, dan... Kunnen ze me zien, hier in het donker? Nee, het is te licht daarbinnen. Verder lopen. Het is niet... Godver, daar is ze al. Die rode Vuitton-rolkoffer, ik ken dat ding. Ze stopt precies in het midden van mijn beeld, tussen de zuilen aan weerszijden van het bordes.

Mascha Zeno.

Ze is het. Zeven jaar ouder, maar zichzelf. Uit een geparkeerde auto achter me schallen de Walkuren van Wagner (nee, dat is een grapje, maar zij is het wel. Ze is het!). Ze beweegt het beeld in en uit, voelt in haar tas, fazantkleurig haar valt voor haar gezicht. Ze schudt het naar achteren, lacht, naar haar Nico, naar haar Juda. Het gezin is compleet, de drie-eenheid. Zij neemt die witte jongenswangen in haar handen, haar duim raakt de onderlip van haar zoon. Juda rukt zijn hoofd naar achter. Hij trekt nog krommer van de schaamte, ik zie het van een afstand: pu-

berschap puilt zijn poriën uit, arm joch. Mascha haalt hem naar zich toe en kust hem. ‘Peertje,’ zegt ze. Ik kan het niet horen, maar ik zie hoe haar gestifte lippen het koosnaampje vormen. Ik kan het door die lagen glas onmogelijk ruiken, maar ik ruik haar shampoo, haar handcrème, de Arabische olie die ze achter haar oorlelletjes smeert. En meer, alsof er een muntje in een machine valt, die diepe, vochtige achtertuin in oud-Amsterdam, het tweede decor van mijn jeugd.

Alsof ik nooit ben weggeweest is hier, op dit parkeerterrein, plotseling, de geur van huize Zeno in de zomer: smeltende kazen op een houten plank, druivensap, de vacht van Willem in de zon – Willem! zou Willem nog leven? Ik ruik het wasmiddel van Mascha, haar spijkerbroek, opgewarmd, als ze vlak naast me opstaat van de tuintafel om een gast te verwelkomen, haar heupen op ooghoogte. Ze leunt over me heen, haar bovenbeen raakt mijn schouder.

Zomaar ben ik tweeëntwintig. Ik ben pas tweeëntwintig! Kind aan huis, noemen ze me. Kind. Achter het glas van de tuindeuren het koele, donkere huis, de boekenkasten, de vleugel, de schuifdeuren, het hoge raam aan de straatkant waardoor je de straat ziet, die schone straat, de blinkende gezinswagens vol veilige kinderzitjes en verder, voorbij het roestige hek van het park, het park, en voorbij dat overbevolkte park, weg bij het midden van de kaart, dat andere decor: de vieze straten, waar de belwinkels zijn, waar manke duiven patat prikken, waar suikerzieke moeders, droevige moeders, moeders met kanker hijgen en met volle plastic tassen sjouwen, langs afgesleten tramrails, zich slingerend richting het verre westen, waar woningen zich opstapelen, raam boven raam boven raam boven klein, rottig raam.

Daar, hoger, nog iets hoger, nog ietsje, het balkon van onze flat, mijn moeder en ik, derde van boven, vierde van links, de schotelantennes voor de vuile ruiten eromheen, haar gezicht...

Nee, terug de straat op, belwinkels, tramrails, park, hek, hoge ramen, kamer, openslaande deuren naar die tuin, o, die tuin, diep en groen, vol ruimte en schaduw om te denken, te spelen en in sprookjes te geloven, sprookjes te bedenken, jezelf te bedenken.

De hele topografie van een voorbij leven is hier, verdomme, twee slordige cirkels op de kaart van Amsterdam.

Alles is scherp, zo realistisch, de magnolia in de tuin van de Zeno's, de aderen in de blanke blaadjes, de grote en kleine spoken rond de tuintafel, het uitzicht vanuit onze flat... Alle auto's hier op dit parkeerterrein draaien hun neuzen dezelfde kant op, het licht in de hotellobby verblindt me. Waar gaat dat bloed heen, het trekt mijn wangen uit, ik voel mijn holtes, nee, dit gaan we niet krijgen, ik moet... Dit zijn zeebenen. Als ik nu eens hier ga zitten...

‘Hoe haal je het in kop, Skip, om midden op een parkeerterrein van je graat te gaan. Ik steek het Kanaal met jou over met windkracht negen, geen probleem, en hier aan wal ga je goddomme bij heldere hemel tegen de vlakke.’ Lood, mijn trouwe schipper, nooit te beroerd om te schelden als het niet nodig is, buigt zich over me heen, sjort aan de bretels van mijn zeilbroek. ‘Weet je waar je bent, matroos? Hoeveel vingers steek ik op?’

Ik lig in mijn kooi, misselijk. We zijn aan boord van de Zora. Dit is de jachthaven van Cannes, Frankrijk. Het jaar is 2014. Ik ben Nynke Nauta. Ze noemen me Skip. Geboren te Amsterdam op 15 juli 1984.

En nog steeds morrelt Lood aan mijn broek.

‘Wat doe jij?’

‘Die broek uit.’

‘Nee, ik kan het zelf!’

Een portier van hotel Martinez zag me vallen op dat parkeerterrein, ik miste net de stoep. Zijn bezorgde kop ontnam me het zicht toen ik bijkwam. Geroutineerd – vast flauwvallende actrices gewend – maande hij me om mijn hoofd tussen mijn benen te steken. Ik wilde me zo snel mogelijk uit de voeten maken, maar de man stond erop me naar de haven te begeleiden in zijn kostuum. Mooi gezicht moet dat zijn geweest: een groen uitgeslagen meisje/vrouw in zeilkleren en met verwaaid haar, aan de arm van zo’n heertje met hoge hoed en flappen aan zijn

jas. Wat er precies in me voer, ik weet het ook niet.

Mijn kooi bevindt zich aan de stuurboordzijde van de Zora, een varend paleis, het mooiste jacht dat ik ooit heb bemand. 's Nachts lig ik met mijn rug in de bolling van die fabuleuze romp. Lodewijk slaapt aan bakboord, ik kan zijn geronk door twee deuren heen horen. Hij is vijftig, maar hij ziet eruit als zeventig; het zout en de zon hebben zijn kop gelooid en zijn weinige haar witblond gebleekt. Er bestaan gedisciplineerdere schippers dan Lood, schippers met wie je meer mijlen maakt, kortere nachten en snellere knaken, maar ik werk met niemand liever dan met hem. Hij zorgt voor zijn crew als een Joodse ma-

'Ik warm een pan kippenvocht voor jou op.'

Zie je? Dat is Lood. Ik moet niet denken aan kippenvocht, maar van zo'n wandelend stuk Amsterdamse Jordaan knapt een verzopen kat op. Niet het schip, maar Lood is een verplaatsbaar thuis. Zijn gebrek aan haast bevalt me. Deze wereld is te krap als je het mij vraagt, te vol, te vlug. Dingen draaien zo hard dat je niet meer ziet waar je naar kijkt. Zeilen helpt. Dat trage, motorloze glijden, dat weerbarstige klotsen bij windstilte. Inefficiënt, ja, maar alleen als je het vergelijkt met het voorkeursvervoer, vliegen, rijden. En wie komt er tegenwoordig nog brandschoon vooruit? Hoe volmaakt is dat?

En dan Lood, met zijn compromisloze slakkentempo. Hij bestudeert elke centimeter die hij aflegt. Zo doet hij er langer over, maar rijkaards laten hem graag hun schepen varen. Ze vertrouwen die grote Nederlandse handen. Als ze in zijn IJsselmeerse ogen kijken, zien ze de zee, met daarop hun prinsessen, edel en vrij.

Ik bevrijd me uit mijn hoogsluitende zeilbroek. Lood komt aan met een bord soep, een stuk brioche in zijn andere hand. Hij probeert het bord tussen de boeken op mijn bureautje te zetten.

‘Jij moet niet zoveel lezen.’

‘Jij moet niet zoveel brommen.’

Om hem te plezieren steek ik een lepel vette bouillon in mijn mond. Mijn maag is van streek, het valt moeilijk te negeren. Wat doen de Zeno's hier?

Loods gewrichten kraken als hij mijn benen opzijschuift en op bed komt zitten. ‘Wat was dat nou, dat katzwijn? Je gaat me niet vertellen dat je in verwachting bent, toch, slettebakkie?’ Hij vindt zichzelf grappig. ‘Met drachtige bemanning begin ik niks.’

Ik schiep de schipper af, zeg iets van weet niet, te weinig gegeten, te veel gerookt, zeebenen. Lood voelt aan dat er meer loos is, maar hij gromt instemmend. ‘Slapen dan, zwabber. Morgen de laatste veertig mijltjes.’

We zeilen de Zora naar San Remo: Lodewijk, ik en Marco, een harige Italiaanse *deckhand* die in het vooronder slaapt. Daar neemt de eigenaar het schip van ons over, om het met zijn fruits de mer slobberende kennissenkring van CEO's tot drijvend borddeel te degraderen. Of maak ik het nu weer te bont? Lood leert me mijn geërfde wantrouwen jegens de gefortuneerden te temperen. Soms zijn het gewoon harde werkers, Skip, slimme jongens, brave burgers, weet jij veel.

Nee, ik weet niet veel. De enige rijken die ik van dichtbij ken zijn de Zeno's. Zij beperken het zeebanket tot zondagen, als ik het me goed herinner. De Zeno's nemen niet veel meer dan ze nodig hebben: ze hebben één auto (en misschien nog die turquoise oldtimer, de snoek, maar die staat in de garage), ze scheiden hun afval, ze doneren aan het WNF, Habitat for Humanity, iets met gezonde maaltijden voor asielzoekers in hun stadsdeel en de Hartstichting, ze gaan zelden vaker dan twee keer per jaar op vakantie – liefdadigheid op allerlei schalen. Maar dan wel net naar Cannes, stelletje filmsterren. Of all fucking places,

naar Cannes, vandaag. Wie verzint dit? Ik draai me om, streef
Zora's eerste klas timmerwerk, smeeek om slaap. Ik zal blij zijn als
we zeilen, morgen.

De ochtend is voor proviand. Marché de Forville, de overdekte markt vlak bij de oude haven, heeft een bakkerskraam waar Lood zijn brioche vandaan wil hebben. Zo is hij, verwijfd specifiek over zijn zoete brood, en ik moet het gaan halen voor *his lordship* want hij heeft het nog minder op mensenmassa's dan ik.

Van mijn misselijkheid ben ik af, maar vanochtend werd ik wakker zonder deken. Die moet ik ervanaf getrapt hebben in een schaduwgevecht met opdringerige flitsen vroeger: een klemmende balkondeur, een portiek in de Vondelstraat, een paar schoenen van Mascha – zwerfafval, dat me niets vertelt behalve dat een brein voor een deel bestaat uit vuilnisbelt.

Het nerveuze gevoel waarmee ik van boord ging lost nu op in het luide, felle, geurende decor. De marché met zijn hoge stalen bogen, roze en blauw glas-in-lood, is een perfecte plek om een nichterige musical op te nemen. Opgefokt Frans gekibbel domineert de soundtrack. Voorbij de rijen verse bloemen, bij een tafel met driehonderd soorten paddenstoelen, bevingeren twee oudere dames in blauw en camel Côte d'Azur-tenue de zwammen en boleten met dunne, kritische vingers. Ze keuren de schimmels, houden ze onder elkaars neuzen, gooien wat mooi is in hun manden. En zo gaat het ook bij de worsten, de kazen, de wijnen, alles goedaardig gefermenteerd – er rot iets in dit land! –, de verse vissen met de schrik nog in hun ogen, het regenboogspectrum van groenten, fruit, de ingeblikte cassoulets

en confits van topkwaliteit. Nergens ziet luxe er zo vitaal, zo natuurlijk uit als op een chique versmarkt. Hier kom je om te voelen wat het goede leven is: een stilleven van bederfelijke waar. Ik zoek dit soort markten graag op als ik van zee kom, waar het conserven voor en na is. Niks mis met een *captain's dinner* van kapucijners en Smac, maar een entrecôte en een groene salade kunnen je na dagen varen het gevoel geven dat je opstaat uit je graf.

De aorta's van de markt slibben dicht, ik word in de richting van het vlees gestuwd maar weet me een rustiger zijpad in te wurmen, waar een donkere jongen met hondenogen crêpes staat te bakken voor niemand. Zijn kraam staat in een dode hoek. Uit een soort van solidariteit bestel ik een pannenkoek met Nutella, maar de kok kijkt me niet eens aan terwijl hij het beslag over de hete steen smeert. Hij mag het wisselgeld houden.

De druipende nepchocolade brandt mijn onderlip, het zoet transporteert me ongewild naar ons keukentje in Osdorp – plakkerig plastic tafelkleed, warme witte Aldi-afbakbroodjes met chocopasta, fabrieksbokkenpoten die de apocalyps zouden overleven, uitzicht op de Sloterplas, waarop wanhopige optimistjes van kant naar kant dobberen. En mam, natuurlijk, rokend aan de telefoon met een of andere kameraad, 'kan me niet schelen, Dijkstra, kán me niet schelen!'

Het kon haar allemaal niet schelen. Of juist te veel.

Ik heb ineens geen zin meer in deze bleke pannenkoek en laat de rest met een weeïg schuldgevoel in een vuilnisbak verdwijnen.

Hello? Yes, eh, jazekeer, dit is Nynke Nauta, wie... Shit, kuttel-foon! Nico? Dit meen je niet. Wauw, hallo. Nee, ik schrik niet. Ik herken je stem, natuurlijk, Nico Zeno. Ja, het is vreselijk lang geleden. Heb je mijn nummer... Van de werf, oké, wilden ze het daar zomaar geven? Dat verbaast me een beetje, ja. Heel leuk, zeker, heel leuk om je te horen. Wacht, Nico, je valt weg. Hallo? Nu hoor ik je weer. Ik ben in Zuid-Frankrijk. Cannes, inderdaad, hoe weet jij dat nou? Dat meen je niet. Hou op! Juda? Op de markt? Dat hij me herkende. Nee, ik heb hem helemaal niet gezien, wat vreemd, waarom heeft hij me niet aangesproken? Ik was het echt, ja. Krankzinnig toeval. Ah, hotel Martinez, aan de boulevard, ik ken het. Mooi hotel, prachtig. Ik? Redelijk in de buurt. De oude haven. We maken ons klaar om morgenochtend vroeg te vertrekken. Eigenlijk hoopten we vandaag al weg te zijn, maar er zijn natuurlijk weer complicaties. Altijd complicaties, inderdaad. Morgen, ja. Vroeg... Dat zou ik leuk vinden, Nico, maar ik denk niet dat Lood... Hij is mijn schipper... Ik zou het ook fijn vinden om jullie weer te zien, maar weet je, er moet nog van alles gefikst worden hier aan boord, er is een dingetje met de schroef, er komt een mannetje naar kijken. Bovendien... Eén borrel, waar heb ik dat eerder gehoord. Nee, echt, Nico, heel lief van jullie maar de timing is nogal suboptimaal. Ik ben binnenkort vast weer eens in Amsterdam, en dan... Ha, nou, de grote romantica Nynke Nauta, dat klinkt... Dat weet ik zo net nog niet, hoor... Een metafysisch toeval, ja,

zo zou je het ook kunnen noemen. Met die avonturen valt het wel mee.

Oké. Oké, Nico. jij wint. Eén glas wijn.

‘En toen wilde het lot blijkbaar dat het roer het begaf. De as brak. We waren doorweekt, tot op het bot verkleumd en onbestuurbaar. En de golven bleven maar hoger worden. Donkergrijze muren van water. Dit was zo’n zeldzaam moment waarop ik dacht: waarom doe ik dit? Er gaan goedkope vluchten naar Noorwegen, je bent er in twee uur, en wij dobberen hier in de gierende stroom rond zo’n kutfjord, dertig uur regen en kolken-de massa achter de rug, met alleen een kom koude, kleffe ravioli in onze magen, in een schuitje dat het niet meer trekt. In zulke situaties wordt de zee een entiteit, een monster, en jij, miserabel mensje, een pingpongbal, een graspol...’

‘En toen?’

‘Zo goed en zo kwaad als het ging op de zeilen richting haven gestuurd. Voor het eerst in mijn leven mayday geroepen over de radio. Wachten, bibberen, een beetje bidden zelfs. Toen ze kwamen met die sloep wilde ik die norse Vikingen om de hals vliegen en ze kussen. Met een van hen heb ik die avond zo lang aquavit zitten drinken dat ik hém uiteindelijk moest redden.’

Aanschouw mijn gebrek aan ruggengraat. We zitten plotse-ling toch aan tafel, ja, in de oubollige bistro van hotel Martinez. Zeven jaar later, en natuurlijk zitten we weer aan tafel, ik en de drie Zeno’s, moeder, vader, zoon, zomaar herenigd en niemand in het restaurant die ons aankijkt alsof we iets anders zijn dan een doodgewoon gezin.

Ik heb me na die ene beloofde borrel in de bar ook nog een

snelle steak tartare laten aansmeren, die ik nog niet heb aangeraakt, en nu zit ik te ratelen, want dat is wat ik doe als ik me met dingen geen raad weet. Ratelen en mensen dieper in de ogen kijken dan ze jou in de ogen durven te kijken, in de hoop dat hun ijs als eerste breekt. Forceren. Flink zijn. Chet Baker probeert te helpen, net hoorbaar op de achtergrond, *Oh, it's a long, long while from May to December*. Hoe de droefste jazzklassiekers worden ingezet om het bistrovolk te kalmeren – melancholie als massage. Niemand hoort nog hoe beurs, hoe gebroken, hoe blauw. Het tafellinnen is gloednieuw, gestreken, wit. Deze roomboter is perfect op temperatuur.

Ik: 'En jullie dan?'

'Wij? Wij zijn schrijnend gezapig.' Mascha Zeno, de actrice, de moeder, de vrouw naast me, in haar kokette maar onweerstaanbare zelfondermijning. Ze lacht, ze legt haar hand op die van Juda, die zenuwachtig met zijn been pompt. Hij trekt zijn hand terug. Zij neemt een slok wijn. Waarom heeft zij me niet gebeld, in plaats van Nico? Ze ziet hopelijk niet het gat in het enige nette jurkje dat ik bij me heb (het ruikt naar boot: diesel, schimmel). Ze was blij me te zien. Ze omhelsde me stevig. Ze raakte mijn gezicht aan. Ze zei Nyn. Lieve Nyn.

'Gezapig,' zeg ik, 'geloof ik niets van.'

'Mascha staat op het punt de rol van haar carrière te spelen,' zegt Nico nogal hard.

'Juda staat op het punt eindexamen te doen,' zegt Mascha, terwijl ze haar man fel aankijkt.

'Pap en mam zijn allebei nogal aan vakantie toe,' verklaart de zoon, die nog niet één keer echt van zijn salade heeft opgekeken, maar wel steeds opgewonden glimlacht terwijl ik vertel. Zijn stem is volwassen aan het worden. Toen hij me net hoekig drie Hollandse zoenen gaf rook ik een rijpende mannengeur. Op zijn wangen schemeren alleen nog resten acne. En ook zijn witte T-shirt met de tekst CLIMATE CHANGE HOAX MY ASS

doet vermoeden dat we hier met een serieuze jonge man van de wereld te maken hebben.

Ik zeg: 'Eindexamen, Juda, ik klink vast als een ouwe tak, maar de laatste keer dat we elkaar zagen was je druk met Pokémon-kaarten.'

'Nog steeds hoor,' grapt hij. 'Pokémon is eeuwig.'

Ik spiegel zijn spottende lach. 'Ga je het halen, dat examen?'

'Twee vingers in m'n neus.'

Wat een wonderlijke mengeling van arrogantie en ongemak, deze halfman. De fase tussen kind en dat andere brengt bijna altijd iets lelijks; het gezicht vertoont een klonterigheid voordat het emulgeert. Bij Juda zit het 'm in de gaten in zijn opkomende baard, de te grote neus die nog wacht op een bredere kaak. Maar die mond is mooi, nog steeds die volle, wat teleurgestelde onderlip. En onder al die rommelige sporen van het opgroeien nergens de peilloze onzekerheid die mijn puberteit definieerde. Ergens in dit krakende puberlijf zetelt nog de bolle, blanke, bevoorrechte baby die Juda ooit was.

Over bol, blank en bevoorrecht gesproken. 'Hoe is het met Robinson?' vraag ik. 'Doet hij ook eindexamen?' Juda's hartsvriend, Robin, door Mascha liefkozend Robinson gedoopt om zijn gebrek aan allure te compenseren. In huize Zeno moet iedereen op z'n minst een beetje held zijn, immers. Vader bouwt monumenten. Moeder vertolkt vorstinnen op de bühne. Zoon verovert de wereld van achter zijn computer.

De ouders werpen elkaar een blik toe, Mascha neemt een grote slok wijn. Juda prikt een stuk rode biet aan de punt van zijn mes, steekt het in zijn mond en kauwt langzaam. 'Robin? Die zit waarschijnlijk achter een scherm een familiepak Snickers te verteren,' zegt hij. 'Ik zie hem niet meer. Hij is een jaar geleden van school gekickt toen-ie zo eeuwig dom was om het cijfersysteem te hacken en ook nog gepakt te worden.'

'Die jongen was niet handig met mensen,' zegt Mascha.

‘Maar des te briljanter met computers.’

Juda snuift. ‘Niet briljant genoeg. En ook niet al te handig met calorieën.’

Harde wereld, de middelbare school. Zo praatte Juda vroeger niet. Zo praten kinderen van tien nog niet, gespeeld onverschillig.

Het lijkt niet het moment om te informeren naar zijn eventuele liefdesleven. Het rauwe vlees dan maar, het begint me aan te staren vanaf mijn bord. De kok is uitgeschoten met de tabasco, naar mijn smaak, maar de steak is vers. Om te huilen zo vers.

Was ik een betere hysterica, dan zou ik zeggen dat het me duizelt, maar dat is sterk uitgedrukt. Tijd aan land is minder vloeiend, brokkelig, overvol, er komen stukken werkelijkheid in het gedrang. Driekwart steak, anderhalf glas rood en die bloody mary eerder bij de bar – mooie eindscore.

Arme Juda wordt naar de hotelkamer gestuurd om te studeren voor natuurkunde, zijn eerste examen volgende week. Of de ouders zijn telefoon bij zich zullen houden zodat hij niet wordt afgeleid? No fucking way. Ik krijg een omhelzing die je in hip-hopvideo’s ziet, alleen het bovenlijf. Het voelt allemaal knokig. ‘Kom een keer langs,’ zegt de jongen zonder me aan te kijken, ‘Amsterdam is saai, maar je weet.’

Ik weet.

‘O, Nynke.’ Zodra haar zoon in de lift verdwenen is, gaat Mascha achterover hangen in haar stoel, laat de moedercapen van haar schouders glijden. O, Mascha. Ze kijkt me aan... Haar blik is haar beroep, er gaan landschappen, weersomstandigheden en symfonieën in schuil.

Nu kijkt ze tegelijk moe, lief en samenzweerderig: vraag me gerust hoe het is om moeder te zijn van zo’n puber, jij gemist, gezegend, kinderloos vrouwmens, dan zal ik het je in redelij-

ke eerlijkheid vertellen, zodat we elkaar snel een beetje beter begrijpen, dichterbij elkaar kunnen zijn – zo precies kijkt ze. Ik doe in respons iets met een wenkbrauw en een scheef glimlachje, eindelijk veel minder geraffineerd: ik heb je gemist, ik moet gaan, raak me aan.

O ja, Nico zit er ook nog, breed grijnzend maar met donkere kringen onder zijn ogen. En zo grijs. Architecten met eigen bureaus hebben het ongetwijfeld zwaar in dit soort tijden, wie durft er nog kastelen te bouwen?

‘San Remo dus.’ Hij lijkt oprecht geïnteresseerd. ‘En daarna?’

Ik haal mijn schouders op. ‘Daarna weet ik het nog niet.’ Het is waar, ik heb voor het eerst in tijden geen aansluitende bemanningsklus. ‘Ik was van plan wat van Italië te zien,’ zeg ik. ‘Een vriend opzoeken in Ventimiglia, leren hoe je een goede ragù bianco maakt. Lezen. O, en *Zeilen* verwacht een verhaal van me.’

Ik heb een ongeslepen maar redelijke pen en vul mijn matrozenloon af en toe aan met stukjes en blogjes voor tijdschriften, die vooral gelezen worden door mannen met buiken op banken, verlangend naar hun plezierjacht en de zomer.

Nico schudt zijn hoofd. ‘Help ons er weer even aan herinneren waarom sommige mensen kinderen en hypotheek nemen.’

Wat wil hij horen? Mensen nemen kinderen en hypotheek omdat ze volwassen zijn, of zelf nog kinderen, met een kinderlijke hang naar veiligheid, het is vast allebei even waar. Wat weet ik ervan?

‘Juda is een geschikte vent aan het worden, lijkt me.’ *Een geschikte vent*, zeg ik dat echt? Geschikt voor wat? Een hypotheek en kinderen?

Mascha staat zichzelf even toe om blanco naar het tafelkleed te staren, moe. ‘In allerlei opzichten heel geschikt...’

Nico krabbelt over de hand van zijn echtgenote. ‘Mascha heeft het momenteel een beetje met de kroonprins te verduren, toch, krekel?’ Er is geen verwijt of paternalisme in zijn toon, maar de koningin reageert demonstratief niet.

‘Drugs, vandalisme, porno?’ Ik probeer luchtigheid, maar moet je me zien: ik ben hier zomaar in de therapeutenrol beland. Hoe ben ik verzeild geraakt aan deze tafel? Wat doen de Zeno’s hier, en waarom laten ze zich zo gaan? Is het de vermoeidheid, die ze allebei aanzienlijk ouder maakt dan ik me ze herinner? En waarom kan ik verdomme niet ontkennen dat ik het heerlijk vind om weer met ze aan tafel te zitten?

‘Dat had het versimpeld,’ zegt Mascha. ‘Ach, weet je, Nynke, het komt erop neer dat je je niet kunt voorstellen hoe ingewikkeld dingen zijn tot je er zelf middenin staat en de boel probeert te ontwarren. We hebben niets te klagen. Het is af en toe gewoon kort en krachtig lijden. Je kunt het je nu nog niet voorstellen, maar je gaat het allemaal nog eens meemaken. En dat je dan, na alles, nog steeds zult zeggen: ik had het voor geen prijs willen missen, voor geen goud, dat is het grote, mooie, pijnlijke wonder.’ De actrice, halverwege het voorgaande monoloogje in een of andere rol gegleden, trekt haar ogen van het kleed en kijkt naar mij, haar jongere tafeldame. Met medelijden, omdat ik het nog ga meemaken of omdat ik het nooit ga meemaken, het getormenteerde moederschap.

Dan pakt ze toch haar man even bij zijn manchet, genadevol, en fabriceert een lach die niet van warm te onderscheiden is. ‘Nu jij dan, Nynke, lief dier. Waarom kom je niet naar Amsterdam deze zomer? Je vrienden zien. Polder onder je voeten. Hé, Nico, ze kan toch eigenlijk zo in het tuinhuis? Zou dat niet heerlijk zijn?’

Nico knippert verbaasd met zijn vermoeide ogen. ‘Ja, zeg, waarom eigenlijk niet? Nynke. We hebben dat tuinhuis vorige zomer laten bouwen, het is er zo vredig dat je helemaal vergeet

dat je in de stad bent.’ Hij kijkt naar Mascha. ‘Ze mag ook haar oude kamer terug, wat mij betreft,’ zegt hij, ‘dan moet jouw yogahandel naar het tuinhuis verhuizen, krekkel. Maar, in godsnaam, ja, Nynke. Wees welkom. Juda zou het geweldig vinden.’

In mijn *Kleine geschiedenis van slechte ideeën* zou dit een eigen hoofdstuk krijgen, ‘Het tuinhuis’, waarin Skip Nauta zich vrijwillig laat opsluiten om een achtergelaten leven de kans te geven zich weer eens lekker strak om haar keel te wikkelen. Met bijrollen voor Mascha, Nico en Juda Zeno, warme surrogaatfamilie en levend decor waartegen alle mislukkingen van (de toch nog relatief jonge!) Skip zullen afsteken als zwarte vliegen in chardonnay.

Liever laat ik me kielhalen, zou mijn antwoord moeten zijn. ‘Dat klinkt niet slecht. Ik zal erover nadenken.’

Als Nico de rekening afhandelt en wij, ‘meisjes’, wat treuzelen bij de tafel haakt Mascha haar ringvinger door dat gat in mijn jurk. Natuurlijk is het haar opgevallen. Ze zegt niets, ze grijnst en kijkt: kom toch naar Mokum, matroosje, dan gaan we een nieuw jurkje voor jou kopen, of twee. Ze heeft nog steeds een vlekje in haar rechteroog... Tekst, tekst! ‘De rol van je leven, dus,’ informeer ik.

‘De rol van mijn *carrière*, zei hij, hè. Nico overdrijft, dat zit in die Italiaanse aard van hem. Als ze hem daar nu ook eens hadden leren koken.’

‘Ik ben benieuwd,’

‘Je gaat me uitlezen. Het is ironisch. Het is een cliché. Het doet er zo weinig toe.’

‘Een ironisch cliché. Try me.’

Eerst gaat ze voor me staan om de kraag van mijn jasje te fatsoeneren en dan fluistert ze het in mijn oor. ‘Gertrude.’

De moeder van Hamlet. Dat werd tijd.